

**CONTRIBUȚIA
PROGRAMULUI OPERAȚIONAL REGIONAL
LA INTEGRAREA POPULAȚIEI ROME
ÎN REGIUNEA DE NORD-VEST
(rezumat)**

Problema integrării populației rrome este una din problemele identificate în toate documentele de programare. Unul din aceste documente de programare este PND (Planul National de Dezvoltare) care este instrumentul fundamental prin care Romania incearca sa recupereze disparitatiile de dezvoltare socio-economică față de Uniunea Europeană.

PND reprezintă de asemenea documentul de planificare strategică și programare financiară multianuală, care va orienta și stimula dezvoltarea socio-economică a României în conformitate cu Politica de Coeziune a Uniunii Europene.

În acest document strategic sunt stipulate elemente și priorități care vizează egalitatea de șanse nu numai pentru femei ci și pentru alte grupuri dezavantajate. Proiectele ce vor fi finanțate vor fi evaluate și din punct de vedere al impactului strategic asupra egalității de șanse.

Un alt document de referință pentru programarea Fondurilor Structurale și de Coeziune este Cadrul Strategic National de Referință (CSNR). Prin CSNR se stabilesc prioritățile de intervenție în perioada de referință. În acest document sunt identificate probleme privind populația rroma și sunt propuse priorități pentru combaterea excluziunii sociale.

Ca și documente de programare în care sunt identificate problematica rromilor la nivelul regiunii de dezvoltare Nord-Vest trebuie să avem în vedere Planul de Dezvoltare Regională 2007-2013, care în capitolul de analiză situației existente identifică probleme ale grupurilor dezavantajate, specific și pentru etnia rroma probleme sociale, educationale, diferite de acces la serviciile sociale și de sănătate. De asemenea sunt diferite majore între problematica populației rrome din mediul urban raportat la cel din mediul rural.

O problemă cu care se confruntă orașele o constituie integrarea și prevenirea excluziunii sociale a anumitor grupuri marginalizate și dezavantajate în special cea de etnie rroma.

Prin strategia adoptată din cadrul PDR 2007-2013, se propun intervenții pentru :Promovarea egalității de șanse și a incluziunii sociale în educație, formare profesională și pe piața forței de muncă.

Pentru ca aceste interventii regionale sa se poata aplica s-au luat in considerare nevoile identificate in fiecare regiune si au fost incluse in Programul Operational Regional, precum si in celelalte Programe Operationale Sectoriale, precum Programul Operational Dezvoltarea Resurselor Umane. Programul Operational de Transporturi, Nevoile au condus la tipuri de interventii astfel incat corelate intre programe operationale sa conduca la dezvoltare echilibrata socio-economica.

In cadrul POR au fost propuse 6 axe prioritare iar in cadrul axelor, domenii majore de interventii. De mentionat ca toate interventiile din cadrul POR sunt de investitii respectiv de infrastructura. Toate interventiile in infrastructura trebuie sa aiba in vedere egalitatea de sanse si dezvoltarea durabila. Toate proiectele vor fi evaluate si din punct de vedere al acestor obiective orizontale care sunt obiective prioritare ale Uniunii Europene.

Alocarea regionala pentru perioada de programare 2007-2013 pentru Regiunea de dezvoltare Nord-Vest este de 488,28 milioane euro cofinantarea de la FEDER.

POR a fost semnat in iulie 2007, iar primul ghid al solicitantului a fost lansat in decembrie 2007, primele proiecte depuse in regiune au fost in decembrie 2007, primele contracte semnate in august 2008. In acest moment sunt depuse 996 de proiecte, contractate sunt 117 in valoare de 195 milioane euro.

Dintre cele 6 axe prioritare ale POR sunt doar 2 axe si 3 domenii care vizeaza investitii care pot conduce direct la reducerea disparitatilor si dificultatilor de acces a grupurilor dezavantajate.

Axa 1 Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor – poli urbani de creștere unde intre cele 3 tipuri de operatiuni eligibile cele legate de Reabilitarea infrastructurii sociale, inclusiv a locuințelor sociale și îmbunătățirea serviciilor sociale au ca si grup tinta persoane dezavantajate, grupuri defavorizate, persoane vulnerabile. Din cele 63 de proiecte depuse - 11 proiecte vizează reabilitarea infrastructurii sociale, inclusiv a locuințelor multifamiliale și sociale și îmbunătățirea serviciilor sociale, respectiv reabilitarea de centre de zi, centre sociale pentru copii, centre multifuncționale, cantine sociale. Beneficiari directii de etnie rroma sunt estimati 180.

Axa 3 Imbunatatirea Infrastructurii sociale cu 2 domenii de interventii care vizeaza explicit grupuri dezavantajate si populatia de etnie rroma. **DMI 3.2. Reabilitarea/modernizarea/dezvoltarea și echiparea**

infrastructurii serviciilor sociale in cadrul carora sunt operatiuni de reabilitare, modernizarea de centre sociale si centre rezidentiale cantine sociale. Au fost depuse 55 de proiecte, au fost respinse 18, contractate 5 iar alte 17 vor fi contractate. Din totalul celor din cele 22 proiecte ce sunt si vor fi contractate un număr de 15 centre vizează activități de servicii sociale pentru copiii, tineri si adulți, iar specific sunt **4 centre sociale** de reintegrare socială a căror beneficiari vor fi și populația rromă. Beneficiari directi din proiecte estimat, de etnie rroma vor fi 2500.

DMI 3.4 Reabilitarea, modernizarea, dezvoltarea și echiparea infrastructurii educaționale preuniversitare, universitare și a infrastructurii pentru formare profesională continuă, unde operatiunile eligibile sunt cele de reabilitare, echipare a scolilor, campusurilor si centrelor de formare profesionala.

In cadrul acestui domeniu au fost depuse 98 de proiecte , au fost respinse 25 de proiecte, 20 de contracte au fost semnate si mai urmeza 12 a fi semnate.

Din cele 20 contracte semnate un număr de 14 școli includ informații referitoare la elevii de etnie rromă ce vor fi incluși în programul de învățământ. Beneficiarii direcți din proiectele contractate-estimată 300 elevi de etnie rromă

Concluzii

Toate ariile de acțiune ce vor fi implementate prin POR respectă reglementările Comunitare și prevederile privind atingerea obiectivelor orizontale.

Tipul de proiecte finanțate prin POR, sunt exclusiv de infrastructură

- care să conducă la dezvoltarea economică a regiunii;
- care să sprijine dezvoltarea locală pe o abordare de jos în sus complementară cu abordarea dezvoltării structurale național sectoriale de sus în jos prevăzută în majoritatea;
- respectă principiul egalității de șanse și al nediscriminării pe criteriu de sex, rasă, origine etnică, religie, vârstă, dizabilități sau orientare sexuală.